

МЯЧ ПАД СОНЦАМ

Як дзве нашы Вікторыі заваёўваюць пляжы свету

На чэмпіянаце Еўропы (U-20), які завяршыўся нядаўна ў Турцыі, беларускі дуэт — Вікторыя Сакрэтава і Вікторыя Шалаеўская — заваявалі першыя для беларускага жаночага пляжнага валејбола ўзнагароды. Гэта стала добрай нагодай пазнаёміцца з летнім відам спорту бліжэй. Трэнер нашых дзяўчат Сяргей ДАЊЛАЎ расказаў пра шлях да доўгачаканых медалёў, спецыфіку пляжнага валејбола і пра тое, калі беларускія пляжнікі заявяць пра сябе на Алімпіядзе.

Пляжны валејбол, або, як яго яшчэ называюць, «біч-волей», з прастай забавы паступова перарос у алімпійскі від спорту і ў 1996 годзе дэбютаваў у Атланце. Поспех на Алімпіядзе перасягнуў усе чаканні — турнір па пляжным валејболе стаў адным з самых наведвальных. І дэбютант з першай спробы заваяваў тытул аднаго з самых папулярных алімпійскіх відаў спорту.

Сяргей Віктаравіч са сваімі падапечнымі.

У Беларусі ён пачаў развівацца з пачатку 90-х, і гэта насіла толькі аматарскі характар. Прафесійныя каманды з'явіліся ўжо бліжэй да двухтысячных, тады пляжны валејбол Беларусі прадстаўлялі толькі мужчыны.

— Да 2011 года жаночага пляжнага валејбола ў нас не было ўвогуле, — гаварыць Сяргей Віктаравіч, трэнер «бронзавыя» дуэта. — Штуршок быў дадзены мінулым кіраўніцтвам Нацыянальнага алімпійскага камітэта. Бо гэта алімпійскі від спорту, на Гульні можна заяўляць 4 каманды ад краіны (па дзве мужчынскія і дзве жаночыя), а гэта 4 патэнцыйныя медалі. Напрыклад, амерыканкі на мінулай Алімпіядзе выйгралі «золата» і «серабро», паклаўшы ў скарбонку сваёй краіны адразу дзве ўзнагароды ў адным відзе спорту.

У нашай краіне было вырашана зрабіць упор на маладых гульцоў. З трох пар трэнер адабраў дзвюх дзяўчын, дзвюх Вікторый — Сакрэтаву і Шалаеўскую.

— Яны прыйшлі з класічнага валејбола, але на той момант былі вельмі маладзенькімі, «сыры» матэрыял, з якога яшчэ можна было нешта ляпіць, — распавядае настаўнік.

Каб трапіцца на самыя прэстыжныя турніры па пляжным валејболе, а гэта Алімпійскія гульні, чэмпіянаты свету і Еўропы, трэба на працягу сезона набіраць рэйтынгавыя ачкі. Пачатковы шлях для нашага дуэта быў вельмі цяжкім, бо калі яны прыязджалі на адборачныя турніры з нулявым рэйтынгам, трапілі на моцныя каманды і доўгі час проста не маглі пераадолець кваліфікацыю.

— У 2014 годзе ў нас быў першы прарыв — 7-е месца з 32-х камандаў на чэмпіянаце Еўропы (U-18). Гэта было першым званочкам, што дзяўчаты цікавя і перспектывы.

Яшчэ праз год Сакрэтава і Шалаеўская сталі 4-мі на кантынентце, прадставілі Беларусь на Еўрапейскіх гульнях у Баку і ў 2016-м ужо з добрым багажом спартыўных ведаў і вопыту заваявалі бронзавыя ўзнагароды чэмпіянату Еўропы.

— У нас была вельмі моцная група — Расія, Італія, Беларусь і Данія. Тры каманды з квартэта апынуліся ў першай чацвёрцы кантынентальнага чэмпіянату. Вельмі цяжкай была першая гульня плей-оф з Турцыяй. Я і сёння не магу зразумець, як мы яе выйгралі. Спякота — 40 градусаў у цені, турчанкі больш прывыклі да такога надвор'я, таму адчувалі сябе лепш за нашых і далі беларускам сапраўдны бой. Але ў нашай каманды баявой характар, у дзяўчат моцны стрыханне ўнутры, велізарная сіла волі, — дзеліцца Сяргей Віктаравіч.

У паўфінале беларускі дуэт трапіў на леташніх чэмпіёнак Еўропы — зборную Галандыі — і ва ўпартай барацьбе прайграў саперніцам, заняўшы трэцяе месца на турніры.

Наогул, лідзіруючыя пазіцыі ў сучасным жаночым пляжным валејболе за бразільскімі і амерыканскімі дзяўчатамі.

Што тычыцца перспектывы нашых маладых спартсменаў, то і трэнер, і спартыўнае кіраўніцтва ўпэўнены, што яшчэ больш гучныя перамогі беларусаў не за гарамі. Адбор на Алімпійскія гульні пачынаецца за два гады, і нашы дзяўчаты гатовыя змагацца.

— Цяпер перад маімі падапечнымі стаяць канкрэтныя задачы — трапіць на Алімпіяду-2020. Яны гэта разумеюць, і я бачу ў іх велізарнае жаданне. Пляжны валејбол — вельмі цяжкі від спорту, ён патрабуе не толькі сур'ёзнай фізічнай падрыхтоўкі, але і пэўных маральна-валявых якасцяў. Маладыя павінны набірацца вопыту, таму да наступнай Алімпіяды Вікторыі якраз павінны падцысі падрыхтаванымі, — лічыць настаўнік.

Самым галоўным адрозненнем пляжнага валејбола ад класічнага з'яўляецца тое, што на пяску гуляюць два на два, хоць памер пляцоўкі меншы ўсяго на метр. У пляжным валејболе немагчымыя замены.

— Калі ў «класіцы» ў аднаго спартсмена гульня не пайшла, заўсёды ёсць магчымасць замяніць яго на іншага, а тут правяраецца моц духу. Ты павінен сабрацца, хутка знайсці сваю гульню і заставацца на корце ў любой сітуацыі. У «класіцы» трэнер можа ўзяць перапынак, каб штосьці падказаць сваім падапечным, прывесці ў пачуцці; пляжнікі ж самі выкараскваюцца са складаных сітуацый. Акрамя таго, у нас зусім іншая дынаміка, у гульні пляжнікаў больш хітрасці, тактыкі, у класіцы ўсё ж такі вынік больш залежыць ад хуткасці, — расказвае спецыяліст.

Усе гульні праходзяць пад адкрытым небам, але асаблівых абмежаванняў, як ні дзіўна, практычна няма. Спякота ў 37-40 градусаў зусім не з'яўляецца падставай для адмены або спынення гульні.

— Бываюць сітуацыі, калі ад спёкі гульцы ў прамым сэнсе губляюць прасторавую арыентацыю, блытаюць, у якім баку сетка. Але не толькі ў сонцапёк гуляць складана, надвор'е ж можа мяняцца ў момант, асабліва каля мора. Напрыклад, калі ідзе праліўны дождж, таксама валејбалістам няпроста, практычна немагчыма выканаць падачу. Гульня спыняецца — толькі калі б'юць маланкі.

Сяргей Віктаравіч адзначае, што міжнародная федэрацыя сочыць і ўхваляе тое, якімі тэмпамі развіваецца пляжны валејбол у Беларусі. У 2013 годзе ўпершыню краіне даверылі правядзенне буйнога міжнароднага турніру ў гэтым відзе спорту — маладзёжнага чэмпіянату Еўропы (U-18). Спецыяльна для яго ў Маладзёжны быў пабудаваны цудоўны стадыён для пляжных відаў спорту. Спартсменны быліклікі вялікую цікавасць гледачоў, падчас турніру былі запоўнены не толькі трыбуны, але і ўся прастора каля стадыёна.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ. lobazhevich@vziazda.by

«Без музыкі ўжо нікуды»

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

— Рашэнне падаваць заяўку для ўдзелу ў дзіцячым конкурсе «Віцебск-2016» было сямейным?

Глеб: — Так, рашэнне не было спантаным. Мы разумеем, што спевы — гэта Насцяна прафесія ў будучыні. Мы маем пэўны план развіцця на год і стараемся яго выконваць. Свет эстрады развіваецца вельмі хутка, таму ўжо сёння нельга губляць ні хвіліны. Цяпер сястра ў такім узросце, калі варта ездзіць на конкурсы, таму стараемся максімальна выкарыстоўваць усе магчымасці. І прадстаўленне Беларусі на дзіцячым конкурсе «Віцебск-2016» было рашэннем, да якога мы мэтанакіравана ішлі і доўга рыхтаваліся.

— Значыць, удзел у падобных конкурсах — не першы вопыт маленькай спявачкі?

Глеб: — Насця ўдзельнічала ў тэлевізійным фестывалі армейскай песні «Зорка», дзе стала лаўрэатам другой прэміі. Выступала на многіх конкурсах у Санкт-Пецярбургу і Маскве. Гэта, напрыклад, адкрыты конкурс выканаўцаў новай дзіцячай песні «Дзень нараджэння», дзе Насця заваявала Гран-пры — за новую песню «Сонейка дабрыні» і першую прэмію — за выкананне твора «Mamma Knows Best» з рэпертуара амерыканскай спявачкі Джэсі Джэй. Двойчы атрымлівала першыя прэміі на маскоўскім фестывалі «Залатая нота».

Насця: — Адным з самых складаных і запамінальных для мяне быў удзел у конкурсе «Залаты голас Расіі». Я прыехала ў Маскву, і ў дзень выступлення захварэла. «Селі» звязкі. Я вельмі хвалюлася і нават плакала. Але дыхальная гімнастыка і распеўкі мяне ўратавалі. Сканцэнтравалася, добра выступіла і... заняла першае месца.

— Перад выступленнем у Віцебску хвалюецца?

Насця: — Так, вельмі. Таму што для мяне гэта вялікае выпрабаванне. Кожны дзень рэпетыцыі, абавязкова

нешта не атрымліваецца, даводзіцца пераадольваць цяжкасці.

Глеб: — Удзел у гэтым конкурсе — вялікі гонар. Ён вельмі складаны. Мы ведаем, што будзе моцная ўдзельніца з Расіі, мы ўжо сустракаліся з ёй на «Залатым голасе Расіі»...

Насця: — Таксама моцныя ўдзельнікі з Мальты, Ізраіля...

Глеб: — Канешне, Насця хоча выступіць належным чынам. Таму зараз не проста хвалюемся, але адчуваем вельмі вялікую адказнасць. Мы не зацыкліваемся на думках пра прызавое месца...

Насця: — Але заняць яго вельмі хацелася б.

— З якімі песнямі Насця выступіць?

Глеб: — Мы прадставім дзве кампазіцыі. У дзень беларускай песні сястра выканае «Я малюю» — пра тое, як дзеці малююць свет без вайны і бедаў. Мы не хочам палітызаваць выступленне, але пытанне вайны і міру вельмі актуальнае ў сучасным свеце. А другая кампазіцыя — «I Don't Mean a Thing» з рэпертуару вядомай джазавай спявачкі Элы Фіцджэральд. Гэта старая джазавая песня, яе многа хто выконваў цягам дзесяцігоддзяў. І, на наш погляд, яна

самая моцная, яе Насця досыць доўга спявае.

— А адкуль у маленькай дзяўчынкі такое захапленне сур'ёзнай музыкой, джазам?

Насця: — Я люблю слухаць Адэль, Джэсі Джэй, гурт IOWA, люблю цікавую, эфектную музыку. Гэта як класіка, джаз, так і сучасныя творы. Без музыкі ўжо нікуды.

Глеб: — Насця першапачаткова выходзіла ў сям'і на музыцы, якая нетыповая для расійскай ці беларускай эстрады. Мы яе называем «спартыўнай»: ухлі ідзе не на славянскую душэўнасць, а на тэхнічна складаныя моманты, характэрныя для Захаду. Сёння Насці больш даспадобы менавіта такія песні. Пры гэтым выдатна разумею, што быць аднабаковым выканаўцам — не вельмі правільны шлях. Таму ў рэпертуары ёсць і беларускія кампазіцыі,

напрыклад «Я люблю цябе, Белая Русь», а таксама твор пра Беларусь і Расію «Дзве суседкі, дзве сястрыцы». Каб Насця іх навучылася добра выконваць, спатрэбілася мая класічная вакальная адукацыя, бо песні таксама вельмі складаныя. Сястра развіваецца ў розных кірунках як у плане вакалу, так і музычнага мыслення. Гэта вельмі важна.

«Сёння Насці больш даспадобы выконваць песні са складанымі тэхнічнымі кампанентамі. Пры гэтым выдатна разумею, што быць аднабаковым выканаўцам — не вельмі правільны шлях».

— Не крыўдна, што цяпер усе дзеці адпачываюць, а табе даводзіцца працаваць?

Насця: — Мае каникулы распачнуцца ў жніўні (усміхаецца).

Глеб: — Мы абавязкова адпачнем, але крыху пазней. Сёння конкурс — галоўнае, раз нам выпаў такі гонар прадстаўляць краіну. Трэба апраўдваць спадзяванні і выступіць годна. Самае важнае, што Насця гэта разумее і ў свае 10 гадоў сур'ёзна ставіцца да працы.

— Ведаю, што Насця піша вершы і пастаянна публікуецца на старонках «Зорькі»...

Насця: — Спачатку бабуля дапамагала, а потым я і сама пачала пісаць, мне гэта вельмі падабаецца.

— А песні сама пісаць яшчэ не спрабавала?

Глеб: — Гэта досыць складаны працэс. Я думаю, што Насця гэта зможа зрабіць гады праз два, калі лепш авалодае фартэпіяна.

— Якія планы на будучыню?

Глеб: — Усё ў многім будзе залежаць ад выступлення на конкурсе. Ёсць задума прыняць удзел у фестывалі «Новая хваля», а ў жніўні плануем пачаць рыхтавацца да Нацыянальнага адбору на дзіцячае Еўрабачанне.

Марына ВЕСЯЛУХА. vesialuha@vziazda.by

ЧЫРВОНКА
ЧЫРВОНАЯ ЗМЕНА

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ №12

ад 19 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі газеты —

Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда», грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА. Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда». Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.

Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 287 17 41.

e-mail: info@vziazda.by

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве

«Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

ЛД №02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.008.

Нумар падпісаны ў 19.30 6.07.2016 г.